

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

การบัญชีเป็นกิจกรรมซึ่งแสดงข้อมูลเชิงปริมาณ ซึ่งเน้นการให้ความรู้และข้อเท็จจริงต่าง ๆ ทางการเงินและให้ประโยชน์ในการตัดสินใจทางเศรษฐกิจ เพื่อให้องค์กรหรือกิจการนำไปประกอบการตัดสินใจ โดยการมีระบบข้อมูลที่ถูกต้องเป็นมาตรฐานและการเผยแพร่อย่างรวดเร็ว สามารถนำมาใช้วิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบในการตัดสินใจเพื่อการวางแผนการบริหารกิจการ และการระดมการจัดสรรเงินทุนในตลาดการเงินของทั้งภาครัฐและเอกชน (ชนิดา สุวรรณจูทะ และคณะ, 2534) วิชาชีพบัญชีจึงนับเป็นวิชาชีพหนึ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการพัฒนา ทั้งเศรษฐกิจและสังคม ทั้งกิจการที่มุ่งหวังผลกำไร และกิจการที่ไม่มุ่งหวังผลกำไร ดังนั้น การปฏิบัติงานวิชาชีพจึงควรเป็นหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานที่มีคุณสมบัติเหมาะสม รวมถึงสามารถใช้องค์ความรู้สามัญ (Common Body of Knowledge) ซึ่งหมายถึง ระดับความรู้ขั้นต่ำสุดที่ผู้ประกอบการวิชาชีพบัญชี ต้องศึกษาและเข้าใจซึ่งสามารถเรียกหรือจดจำได้ในทันทีที่ปฏิบัติงานวิชาชีพอยู่ในขณะนั้นได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย (นิพนธ์ เห็นโชคชัยชนะ, 2548)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นรัฐวิสาหกิจสาขาสาธารณูปโภค ก่อตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค พ.ศ. 2503 โดยรับโอนทรัพย์สิน หนี้สิน และความรับผิดชอบขององค์การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคในขณะนั้นมาดำเนินการ วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค คือ การผลิต จัดให้ได้มา จัดส่งและจัดจำหน่ายพลังงานไฟฟ้าให้แก่ประชาชน ธุรกิจและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในเขตจำหน่าย 73 จังหวัดทั่วประเทศ ยกเว้น กรุงเทพมหานคร นนทบุรี และสมุทรปราการ (รายงานประจำปี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2552: 4) การบริหารงานและพื้นที่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค (รายงานประจำปี การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค, 2552: 5) โดยมีภารกิจ คือ จัดหาและให้บริการพลังงานไฟฟ้าและธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ทั้งในประเทศและประเทศข้างเคียง ได้ตามมาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของลูกค้าให้เกิดความพึงพอใจ ทั้งด้านคุณภาพและบริการ โดยการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง มีการบริหารจัดการเชิงธุรกิจที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับสภาพตลาด รวมทั้งพร้อมสำหรับการแข่งขันทางธุรกิจ มีความรับผิดชอบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค , 2553: ออนไลน์)

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ ควบคุมดูแลการไฟฟ้าในความรับผิดชอบ 6 จังหวัด คือ เชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอนและพะเยา โดยมีหน้าที่

รับผิดชอบในการผลิต จำหน่าย และให้บริการด้านพลังงานไฟฟ้าแก่ประชาชน ธุรกิจและอุตสาหกรรมต่าง ๆ ในส่วนภาคเหนือตอนบน และทำจีเหล็กชายแดนของประเทศพม่า ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 67,841.588 ตารางกิโลเมตร และดูแลหมู่บ้านทั้งหมด 5,363 หมู่บ้าน (การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 ภาคเหนือ (เชียงใหม่). 2553: ออนไลน์)

หน่วยงานด้านบัญชีและการเงินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ภายใต้สังกัดกองบัญชีและการเงิน ฝ่ายอำนวยการ เป็นหน่วยงานที่สำคัญหน่วยหนึ่ง เนื่องจากเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี ตรวจสอบ ควบคุม และออกรายงานนำเสนอผู้บริหารเพื่อใช้ในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจในอนาคต ซึ่งมีส่วนช่วยในการวางแผน การสั่งการ การควบคุมประเมินผลการทำงาน และการตัดสินใจในการแก้ปัญหาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถือเป็นศูนย์กลางและรับผิดชอบในการควบคุมค่าใช้จ่าย อีกทั้งนักบัญชียังต้องเข้าไปมีส่วนร่วมในการจัดทำรายงานต่าง ๆ เพื่อตอบสนองความต้องการผู้บริหารและแสดงผลสัมฤทธิ์ตามดัชนีชี้วัด (KPI) ออกมาเป็นรูปตัวเงิน ทักษะวิชาชีพของนักบัญชีจึงเป็นปัจจัยสำคัญต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานเป็นอย่างยิ่ง อันจะส่งผลให้รายงานทางการเงินมีคุณภาพ และเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ตลอดจนสาธารณชน ความรู้และทักษะทางวิชาชีพจึงจำเป็นต้องได้รับการเน้นให้มีความสำคัญมากขึ้น เพื่อให้มีการปรับตัวต่อความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น หน่วยงานบัญชีและการเงินจึงได้มีการพัฒนาบุคลากรในหน่วยงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มีทักษะวิชาชีพบัญชี ได้แก่ ทักษะทางปัญญา ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ

ดังนั้น ผู้ศึกษาจึงสนใจทำการศึกษาระเบียบทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อให้ทราบถึงทักษะทางวิชาชีพและปัญหานักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่และสามารถนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางพัฒนาตนเองและการทำงานของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ ต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการพัฒนาทักษะทางวิชาชีพของนักบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่

นิยามศัพท์

ทักษะทางวิชาชีพบัญชี หมายถึง ความสามารถประเภทต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการนำความรู้ทางวิชาชีพ ค่านิยม จรรยาบรรณ และทัศนคติทางวิชาชีพไปปฏิบัติอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพภายใต้สภาพแวดล้อมทางวิชาชีพ ประกอบด้วยทักษะ 5 ด้าน ได้แก่ ทักษะทางปัญญา (Intellectual Skills) ทักษะทางวิชาการเชิงปฏิบัติและหน้าที่การงาน (Technical Skills) ทักษะทางคุณลักษณะเฉพาะบุคคล(Personal Skills)ทักษะทางปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและการสื่อสาร (Communication Skills) และทักษะการบริหารองค์กรและการจัดการทางธุรกิจ (Organizational and Business Skills)

นักบัญชี หมายถึง พนักงานที่ทำงานด้านบัญชีในสังกัดของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่

กฟภ. หมายถึง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเขต 1 (ภาคเหนือ) จังหวัดเชียงใหม่ หมายถึง ส่วนงานหนึ่งในสังกัดการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ดูแลรับผิดชอบจังหวัดในเขตภาคเหนือตอนบน 6 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง เชียงราย แม่ฮ่องสอนและพะเยา